

HAS 101-DEMOGRAFI ve SAĞLIK

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	Teori (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Yerel Kredi	AKTS
DEMOGRAFI ve SAĞLIK	HAS 101	2.Yarıyıl	2	0	2	4
Önkoşul(lar)-var ise	Öğrenciler düzenli olarak derse katılmakla, tartışmalarda yer almakla, verilen ödevleri hazırlamakla ve zamanında teslim etmekle yükümlüdürler.					
Dersin Dili	Türkçe					
Dersin Türü	Zorunlu					
Dersin verilme şekli	Yüz yüze					
Dersin öğrenme ve öğretme teknikleri	Anlatım, Gösterme, Tartışma, Uygulama-Alıştırma, Örnek olay incelemesi, Sorun/problem çözme, Rapor hazırlama/sunma Proje Tasarımı/Yönetimi					
Dersin sorumlusu(ları)	Yrd. Doç. Dr. Burcu KÜÇÜK BİÇER					
Dersin amacı	Bu dersin amacı; Demografik kavramları ve kuramları tanımak, nüfus ve sağlık arasındaki ilişkiyi değerlendirmek, demografik göstergeleri hesaplamak ve kullanım alanlarını tanımak, nüfustaki değişimlerin sosyal açılımlarını ve bunların sağlık/sağlık yönetimi alanına yansımalarını tartışmaktır.					
Dersin öğrenme çıktıları	<p>Bu dersin sonunda öğrenci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demografi biliminin temel ilke ve uygulamalarını tartışabilecektir. <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Demografi biliminin temel kavramlarını ve kullandığı yöntemleri tanıtır. 1.2. Temel demografik eşitliği yazıp açıklar. 1.3. Nüfus yapısı ve sağlık arasındaki ilişkiyi tartışır. 1.4. Nüfus yapısının ve dinamiklerinin sağlık yönetimi alanına yansımalarını ifade edebilir. 2. Demografi biliminin sağlık alanındaki uygulamalarını tartışabilecektir. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Nüfus piramidi çizip yorumlar. 2.2. Demografik verilerin nereden hangi yöntemlerle toplanacağını açıklar. 2.3. Demografik verilerden doğrudan ve dolaylı çıkarımlar yapabilir. 2.4. Demografik verilerin sağlık yönetimi alanına yansımalarını öngörebilir. 3. Demografik sağlık göstergelerini hesaplayabilecektir. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Oran, orantı ve hız kavramlarını tanıtır. 3.2. Demografik göstergelerin sağlık alanındaki önemini açıklar. 3.3. Doğurganlıkla ilişkili demografik göstergeleri bilir ve hesaplar. 3.4. Ölümlülikle ilişkili demografik göstergeleri bilir ve hesaplar. 3.5. Diğer önemli hastalık/sağlık göstergelerini bilir ve 					

	<p>hesaplar.</p> <p>4. Demografi kavramının sosyal açımlarını ve bunların sağlık/sağlık yönetimi boyutunu açıklayabilecektir. 4.1. Toplumsal cinsiyet ve cinsel yönelimin sağlık üzerindeki etkilerini sağlık yönetimi bakış açısıyla açıklar. 4.2. Irk ve etnik kökenin sağlık üzerindeki etkilerini sağlık yönetimi bakış açısıyla açıklar.</p> <p>4.3. Toplumsal sınıfın sağlık üzerindeki etkilerini sağlık yönetimi bakış açısıyla açıklar. 4.4. Yaşam süreçleri ve yaşlanmanın sağlık üzerindeki etkilerini sağlık yönetimi bakış açısıyla açıklar. 4.5. Göç-kentleşmenin sağlık üzerindeki etkilerini sağlık yönetimi bakış açısıyla açıklar.</p> <p>5.“Demografik değişim/dönüşüm” kavramını ve kuramlarını yorumlayabilecektir. 5.1. Demografik dönüşüm kavramını tanımlar ve önemini açıklar.</p> <p>5.2. Ülkemizdeki ve dünyadaki demografik dönüşüm örneklerini tartışır.</p> <p>5.3. Nüfus artışının nedenlerini ve sağlık yönetimi alanındaki etkilerini tartışır. 5.4. Dünyadaki ve Türkiye’deki nüfus politikalarını tanıır.</p> <p>5.5. Türkiye’nin demografik dönüşümünü özetler.</p>
Dersin içeriği	<p>Demografi ve sağlık alanında terminoloji ve ölçütlere hakim olunması, yapılan bazı araştırmaların değerlendirilmesi; toplumun demografik dönüşümü konusunda yorum yapılabilmesi</p>
Kaynaklar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emel BAŞAR. Demografiye Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara 2010. 2. Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırma (TNSA) Raporları (1998, 2003, 2008, 2013) 3. Graziella CASELLI, Jacques VALLIN, and Guillaume WUNSCH. Demography: Analysis and Synthesis. Academic Press, 2006. 4. Louis G. POL and Richard K. THOMAS. The Demography of Health and Health Care. 2nd Edition. Kluwer Academic Publishers, 2002. 5. 2050’ye Doğru Nüfusbilim ve Yönetim: Eğitim, İşgücü, Sağlık ve Sosyal Güvenlik Sistemlerine Yansımalar, TÜSİAD ve UNFPA, 2010 6. 2050’ye Doğru Nüfusbilim ve Yönetim: Sağlık Sistemine Bakış, TÜSİAD 2012 7. Nurşen Ö. ADAK. Sağlık Sosyolojisi, Kadın ve Kentleşme. Birey Yayıncılık, İstanbul, 2002 8. Küreselleşme ve Sağlık (Süreç, Kanıtlar ve Politika) İnsev Yayınları/Sağlık Uygulamaları, İstanbul, 2011 9. Güncel makaleler

Haftalara Göre İřlenecek Konular

Haftalar	Konular
14 Őubat	Tanıřma
21 Őubat	1. Demografiye giriş, temel demografik kavramlar ve ilkeler
28 Őubat	2. Nüfus yapısı ve dinamikleri, Doğurganlık ve lmllk
7 Mart	3. Nüfus politikaları, nüfus ve aile planlaması kavramları
14 Mart	4. Nüfusun yaş ve cinsiyet yapısı, nüfus piramidi
21 Mart	5. Ara Sınav
28 Mart	6. Sağlık demografisinde oran, orantı ve hız kavramları (Doğurganlık ve ölümlülük ltleri)
4 Nisan	7. Demografi kavramının sosyal açılımları (toplumsal cinsiyet, cinsel yönelim)
11 Nisan	8. Demografi kavramının sosyal açılımları (İrk, etnik köken, toplumsal sınıf)
18 Nisan	9. Yaşam süreçleri, yařlanma ve demografi
25 Nisan	10. G, kentleşme ve sağlık yönetimi
2 Mayıs	11. Demografik dönüşüm (kuramlar ve tarihçe), Türkiye'nin demografik dönüşümü
9 Mayıs	12. dev takdimi
16 Mayıs	13. Final Sınavı

Değerlendirme Sistemi

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayısı	Katkı Payı %
Devam (a)	14	14
Laboratuvar	0	0
Uygulama	0	0
Alan Çalışması	0	0
Derse Özgü Staj (Varsa)	0	0
Ödevler	1	6
Sunum	0	0
Projeler	0	0
Seminer	0	0
Ara Sınavlar	1	20
Genel sınav	1	60
Toplam		100
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı	6	40
Yarıyıl Sonu Sınavının Başarı Notuna Katkısı	1	60
Toplam		100

AKTS (Öğrenci İş Yüğü) Tablosu

Etkinlikler	Sayısı	Süresi	Toplam İş Yüğü
Ders Süresi	14	2	28
Laboratuvar	0	0	0
Uygulama	0	0	0
Derse özgü staj (varsa)	0	0	0
Alan Çalışması	0	0	0
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön Çalışma, pekiştirme, vb)	10	2	20
Sunum / Seminer Hazırlama	1	10	10
Proje	0	0	0
Ödevler	1	2	2
Ara sınavlara hazırlanma süresi	1	20	20
Genel sınava hazırlanma süresi	1	40	40
Toplam İş Yüğü	28	76	120